

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/180/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114228212
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2114228212.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudkýň: JUDr. Martina Valentová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobcu: B. K., nar. XX.X.XXXX, bytom I., E. XX, zastúpeného advokátom: JUDr. Milan Kuhajda, so sídlom Moravany nad Váhom, Piešťanská 92, proti žalovanému: Slovenská republika konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné nám. 13, IČO: 00 166 073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím, na odvolanie žalobcu aj žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Senica č.k. 10C/38/2016-78 zo dňa 4.5.2017 - s jeho výnimkou zastavujúcej časti, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti **m e n í** tak, že žalobu v časti o zaplatenie 6.721,75 Eur s príslušenstvom **z a m i e t a**.

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti **p o t v r d z u j e**.

III. Žalovanej **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol vo výroku nasledovne: „Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 6.721,75 € s úrokom z omeškania 5,05% od 01.11.2014 do zaplatenia a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku

Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietal.

Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 19.256,50 € zastavuje.

Súd priznáva žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 65,04%.“

2. Súd pri rozhodovaní vychádzal zo skutkového stavu ako mu vyplynul z vykonaného dokazovania. Z pripojeného spisu OS Trnava sp.zn. 1T/21/2007 súd zistil, že žalobca bol vzatý do väzby uznesením OS TT sp.zn. Tp/197/06 zo dňa 02.11.2006 z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku. Väzba sa započítala od 31.10.2006 od 21.00 hod. Uznesením KS Trnava sp.zn. 4ToS/69/2008 zo dňa 02.09.2008 bol žalobca dňa 15.08.2008 prepustený na slobodu. Väzba trvala 654 dní. Rozsudkom OS Trnava sp.zn. 1T/21/2007 zo dňa 02.06.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18.6.2011, bol žalobca oslobodený spod skutku v bode 2/ obžaloby pre trestný čin znásilnenia podľa § 241 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31.12.2005 a trestný čin sexuálneho násillia podľa § 241a ods. 1 Trestného zákona účinného do 31.12.2005. Z odôvodnenia uvedeného v rozsudku súd zistil, že k oslobodeniu žalobcu došlo hlavne na základe dôkazu, ktorým bol CD nosič, na ktorom bol skutok kladený za vinu žalobcovi, zaznamenaný samotným žalobcom. Konkrétne súd dôvodil: „Najmä však treba poukázať na obsah CD nosiča, z ktorého vyplýva dobrovoľnosť pohlavného styku poškodenej s obžalovaným, a o tomto CD nosiči znalec uviedol, že obrazové záznamy sú zachytené ako celistvé, plynulo prebiehajúce a nenašli sa žiadne stopy po strihu.“ V ďalšom súd z uvedeného spisu zistil, že žalobca pri výsluchu

v konaní OS TT sp. zn. Tp/197/06 zo dňa 2.11.2006, po ktorom sa rozhodovalo o väzbe, uvádzal, že skutok nahral na mobilný telefón, záznam uložil na CD nosič, ktorý mal vo svojom aute. Auto popísal, označil jeho polohu, v prípade prepustenia na slobodu bol ochotný toto CD dať k dispozícii ako dôkazný materiál (čl. 106 spisu). Dňa 10.11.2006 bolo CD predložené advokátkou žalobcu JUDr. Mešencovou Okresnému riaditeľstvu PZ Trnava (čl. 195b spisu). Žalobca pri výsluchu konanom dňa 09.11.2006 opätovne poukázal na CD, podrobne popísal ako ho vyrobil, aké sú názvy súborov, s tým, že obvinenie vznesené voči nemu nie je pravdivé (čl. 115 spisu). Dňa 10.11.2006 CD nosič prevzal znalec Doc. Ing. Miroslav Mokrý, CSc., ktorý dňa 11.12.2006 vyhotovil znalecký posudok (čl. 80, 81 spisu). Dňa 20.12.2006 vydala OP Trnava v tejto veci záväzný pokyn, podľa ktorého žiadala do spisu doložiť kto a kedy predložil CD do spisu a na základe čoho bol príbratý znalec Doc. Ing. Mokrý CSc. (čl. 16 spisu). Z odpisu registra trestov súd zistil, že žalobca bol v minulosti 4-krát trestne stíhaný. Okresný súd Prešov pod sp.zn. 1T 143/82 (trestný čin ublíženia na zdraví) uložil žalobcovi podmienený trest odňatia slobody v trvaní 3 mesiace. Okresný súd Trnava pod sp.zn. 6T 55/85 (trestný čin lúpeže, trestný čin krádeže) uložil žalobcovi nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 3 roky a 6 mesiacov. Okresný súd Piešťany pod sp.zn. 1T 120/97 (trestný čin krádeže) uložil žalobcovi nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov a pod sp.zn. 1T 120/97 (§ 187 ods. 1 písm.c/d/ Tr.zák.) nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 2 roky.

3. Dňa 29.4.2014 si žalobca uplatnil u žalovaného náhradu škody na ušlej mzde vo výške 5.747,64 Eur a nemajetkovej ujmy vo výške 32.700,- Eur. Žalovaný na jeho žiadosť nereagoval a neuspokojil nárok žalobcu do šiestich mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti, a preto si žalobca uplatnil svoj nárok na náhradu škody, v celkovej výške 38.447,67 Eur s úrokom z omeškania 5,05% ročne od 1.11.2014 do zaplatenia, na súde.

4. Z výsluchu žalobcu mal súd prvej inštancie preukázané, že súkromne podnikal, mal živnosť na obchodovanie s potravinami. Živnosť mu zanikla v rokoch 2003, 2004. Predtým než bol vo veci Okresného súdu Trnava sp.zn. 1T 21/2007 vzatý do väzby, bol 10-11 rokov nezamestnaný, živil som sa príležitostne brigádami, mesačne mohol zarobiť cca 5.000 -6.000,- Sk. Žalobca mal trvalé bydlisko mal u svokrovcov X. okr. B., ale u nich nebýval. Býval v podnájme v B., kde mal prenajatú izbu v bytovke v rámci bytu. Predtým než bol žalobca vzatý v tejto veci do väzby býval v uvedenom byte, v ktorom nemal nahlásený prechodný pobyt. Od r. 1992 je vdovcom. U svokrovcov zostali bývať po smrti manželky ich spoločné deti, ktoré v roku 1992 mali 3 a 4 roky. Žalovaný u svokrovcov nebýval pre nehody s nimi, keďže bol niekoľkokrát trestaný. S deťmi sa stretával raz za mesiac, raz za 2 mesiace. So svokrovcami sa dohodol, aby deti boli zverené do ich výchovy, pričom bol zaviazaný prispievať na ich výživu. Má ukončené základné vzdelanie. Ďalej žalobca uviedol, že doposiaľ bol 3-krát trestne stíhaný za majetkovú a drogovú činnosť, všetky skončili uložením trestu odňatia slobody nepodmienečne, všetky 3 tresty aj vykonal, 2-krát bol podmienenčne prepustený a zároveň sa v tomto podmienenčom treste osvedčil a raz vykonal trest celý s tým, že jeho väčšinu vykonal vo väzbe. Pokiaľ ide o dĺžku trestu odňatia slobody za tieto odsúdenia bol vo výkone trestu 2 roky, potom 16 mesiacov a potom asi 13 alebo 14 mesiacov, celkovo asi 4 roky. Ďalej uviedol, že v minulosti užíval drogy, najmä heroín, S užívaním drog skončil v r. 1999. keď bol vzatý do väzby, liečenie nepodstúpil. V čase keď som bol vzatý do väzby v predmetnej veci, nemal žiadnu partnerskú známosť. Žalobca uviedol, že o trestnom stíhaní vo veci 1T 21/07 nevedel. Pritom sa stále zdržiaval v B., vzhľadom na jeho minulosť ho policajti poznali, stretával sa s nimi, aj s tými čo pracovali na kriminálke Mal aj auto, v ktorom ho kontrolovali. Pokiaľ ide o narušenia jeho súkromného života žalobca uviedol, že do doby kým bol vzatý do väzby mohol navštevovať deti, potom nie. Ďalej uviedol že jeho vzťah s rodinou nebol taký narušený pred vzatím do väzby, keďže išlo o majetkovú trestnú činnosť. Bol v zlej situácii, nevedel sa zaradiť, nemal z čoho žiť, takže sa dopúšťal krádeží. Jeho manželka spáchala samovraždu, čo bolo kladené za vinu žalobcovi. Keď svokrovcami a deti vedeli, že sa dopúšťa majetkovej trestnej činnosti, ešte s ním komunikovali, ale v danom prípade 1T 21/07 išlo o násilnú trestnú činnosť s tým, že poškodenou bolo mladé dievča, a preto prestali s ním komunikovať úplne. Po prepustení z väzby mu svokra odkázala cez spoločného známeho, že skutočnosť, že som bol prepustený z väzby nie je presvedčivá v tom, že to nespáchal, že im spravil hanbu, a preto tam nemá radšej ani ísť. Po prepustení z väzby a vydaní oslobodzujúceho rozsudku deti nemali záujem sa s ním stretávať, musel prísť za synom s oslobodzujúcim rozsudkom a pokúsil sa mu vysvetliť ako to bolo. Potom ako bol z väzby prepustený sa s deťmi stretáva sporadicky, telefonujú si. Deti sú dospelé, majú svoje rodiny. Naposledy obe deti videl minulý rok. Pokiaľ ide o poškodenie v spoločenskom uplatnení, všetci kamaráti sa mu otočili chrbtom, keď sa po 2 rokoch vrátil. Po prepustení z väzby do vydania oslobodzujúceho rozsudku ho nikto nechcel zamestnať, musel zatajovať trestné stíhanie. Nakoniec sa

mu podarilo zamestnať, keď zamlčal, že bol trestne stíhaný. Nemal z čoho žiť a tak sa opäť dopustil krádeže. Od prepustenia z väzby do vydania oslobodzujúceho rozsudku uplynula doba asi 3 roky. Jeho netto príjem je 720,- Eur plus stravné lístky. Ďalej uviedol, že po dobu 2 rokov si to vo väzbe „užil“ vzhľadom na povesť akú majú vo väzení „znásilňovači“. Viackrát bol preložený na inú celu, aby sa vyhol útokom spoluväzňov. Zo strany justičnej stráže bol šikanovaný. Stratil 2 roky života, hoci audio a video záznam dával k dispozícii orgánom činným v trestnom konaní, ale nikto ho nepočúval.

5. Zistený skutkový stav potom súd prvej inštancie posúdil podľa aplikovaných hmotnoprávných ust. § 3 ods. 1, 2, § 5 ods. 1, 2, § 6 ods. 1, 2, § 8 ods. 5, 6, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1, 2, 3, 4 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej aj len cit. zák.), i ust. § 6 zák. č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi.

6. Z takto vykonaného dokazovania prvoinštančný súd ustálil, že žaloba bola podaná čiastočne dôvodne. Čo sa týka časti žaloby v ktorej sa žalobca domáhal náhrady ušlej mzdy, právnu argumentáciu žalovaného považoval za správnu a súd si ju osvojil. Vzhľadom na spôsob života žalobcu pred vzatím do väzby, najmä skutočnosť, že 10 až 11 rokov bol nezamestnaný, živil sa brigádne, býval v podnájme a svoju živnosť zrušil v r. 2003, je zrejmé, že príčinná súvislosť medzi vzatím žalobcu do väzby a ujmou spočívajúcou v nedosahovaní príjmu (aj v rozsahu minimálnej mzdy) neexistuje. Teda pri pravidelnom behu vecí by žalobca takýto príjem nedosahoval aj v prípade, že by do väzby vzatý nebol. Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto súd žalobcovi náhradu škody na ušlej mzde nepriznal.

7. Čo sa týka nároku spočívajúceho v nemajetkovej ujme, z dokazovania súd vyvodil, že žaloba bola v tejto časti podaná opodstatnene. Predpoklad podľa § 8 ods. 6 písm. a) naplnený nebol. Žalobca o začatí trestného stíhania nemal vedomosť, takže nie je možné tvrdiť, že by sa tomuto trestnému stíhaniu vyhýbal. Len samotné porušenie povinnosti žalobcu o hlásení prechodného pobytu, nezakladá dôvod zavinenia väzby zo strany žalobcu podľa zákona. V opačnom prípade, by skutočnosť spočívajúca v porušení povinnosti nahlásiť prechodný pobyt, mala byť samostatným väzobným dôvodom.

8. Súd prvej inštancie považoval za nutné uviesť, že nie je možné opomenúť ani faktor času, teda dĺžku trvania väzby v súvislosti s priebehom dokazovania v trestnom konaní. Dôkaz, a to CD nosič, na základe ktorého bol žalobca oslobodený, bol do spisu doložený 8 dní po jeho vzatí do väzby a znalecký posudok, ktorý potvrdil autentickosť záznamu na tomto nosiči bol vyhotovený 11.12.2006. Preto neobstojí záver, podľa ktorého by nemalo byť možné prihliadať na neskôr vykonané dôkazy vedúce k oslobodeniu spod obžaloby, pretože pod pojmom „väzba“ ust. § 8 ods. 6 písm. a) Zákona je potrebné rozumieť nielen skutočnosť známe pri vzatí do väzby ale aj dobu jej trvania. V opačnom prípade by ustanovenia § 76, § 79 Trestného poriadku o väzbe strácali význam.

9. Pri takomto posúdení nemajetkovej ujmy by žalobca mal právo na náhradu nemajetkovej ujmy v maximálnej zákonnej výške 15.850,- Eur (výška minimálnej mzdy stanovená nariadením vlády 408/2010 Z.z. pre rok 2011 v sume 317,- Eur x 50). Právo na náhradu škody žalobcovi vzniklo dňom právoplatnosti rozsudku, ktorým bol oslobodený spod obžaloby, t.j. dňa 18.06.2011. Žalobca si, po čiastočnom späťvzatí žaloby, uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 13.443,50 Eur.

10. Prvoinštančný súd skonštatoval, že podľa § 17 ods. zákona pri určení výšky nemajetkovej ujmy je povinný prihliadať aj na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, ako aj závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Žalobca bol pred vzatím do väzby dlhodobo nezamestnaný, v minulosti bol niekoľkokrát trestne stíhaný a odsúdený na nepodmienečné tresty odňatia slobody, a preto súd prihliadol na tieto skutočnosti a priznal žalobcovi náhradu vo výške 50% z uplatnenej sumy nemajetkovej ujmy 13.443,50 Eur, t.j. vo výške 6.721,75 Eur. Súčasne súd priznal žalobcovi aj úrok z omeškania v uplatnenej výške 5,05% s účinnosťou od 1.11.2014, t.j. odo dňa nasledujúceho po dni ktorým uplynula šesť mesačná lehota na predbežné prerokovanie nároku.

11. O trovách konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 s poukazom na § 256 ods. 1 CSP. Žalobca sa podaným návrhom domáhal zaplatenia sumy v celkovej výške 38.447,67 Eur (100%), v priebehu konania zobral žalobca svoj návrh v časti späť, čím procesne zaviniť zastavenie konania v tejto časti a predmetom konania zostala suma 5.747,67 Eur a suma 13.443,50 Eur. Súd priznal žalobcovi

náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 6.721,75 Eur (17,48%). Nakoľko bol žalovaný v konaní úspešnejší (82,52%), súd mu priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 65,04%, tzv. čistý pomer úspechu (82,52% mínus 17,48 %).

12. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie obe strany, žalobca v zamietajúcej časti a žalovaná vo vyhovujúcej časti, obe i voči rozhodnutiu o náhrade trov konania. Odvolanie žiadnej zo strán sa netýka v poradí tretej výrokovej vety, ktorou súd v časti o zaplatenie 19.256,50 Eur konanie (z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby) zastavil, rozsudok súdu prvej inštancie v zastavajúcej časti preto nadobudol právoplatnosť.

13. Žalobca podal odvolanie „proti výroku rozsudku v časti rozhodnutia o istine, úrokoch z omeškania a trovách konania“, s uplatnením odvolacích dôvodov, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu titulom ušlej minimálnej mzdy v sume 5.747,67 Eur, náhradu nemajetkovej ujmy v sume 13.433,50 Eur, úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 19.191,17 Eur od 1.11.2014 do zaplatenia a náhradu trov konania tak, ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení rozsudku, do troch dní od právoplatnosti. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu vyčíslenia v prílohe.

14. Podľa žalobcu súd po vykonanom dokazovaní správne vyhodnotil, že žaloba v časti nároku spočívajúceho v nemajetkovej ujme bola podaná opodstatnene, keďže boli splnené zákonné predpoklady. Namietal ale postup súdu pri rozhodovaní o výške priznaného odškodnenia, keďže z požadovanej náhrady 13.433,50 Eur mu priznal len 50%, t.j. 6.721,75 Eur. Súd pri rozhodovaní o výške finančného odškodnenia za nemajetkovú ujmu vychádzal len zo skutočnosti, že pred vzatím do väzby bol dlhodobo nezamestnaný, v minulosti niekoľkokrát súdne trestaný a odsúdený na nepodmienečné tresty odňatia slobody. Podľa žalobcu súd vôbec nevzal do úvahy následky v jeho osobnej, rodinnej i pracovnej sfére, ku ktorým došlo v dôsledku nezákonného trestného stíhania a vzatia do väzby. Pred vzatím do väzby mohol navštevovať deti, ktoré boli vychovávané u jeho svokrovcov, po prepustení z väzby mu svokra odkázala, že skutočnosť, že bol prepustený z väzby nie je presvedčivá v tom, že to nespáchal a že im spravil hanbu a preto sa u nich nemá ani ukazovať. Svokrovci aj deti s ním prestali úplne komunikovať. Po prepustení z väzby a vydaní oslobodzujúceho rozsudku deti nemali záujem sa s ním stretávať, musel ísť za synom s oslobodzujúcim rozsudkom a pokúsiť sa mu to vysvetliť. Aj napriek tomu sa s deťmi stretá len sporadicky, vzájomná dôvera sa už nikdy neobnovila. Pokiaľ ide o poškodenie v spoločenskom uplatnení, všetci kamaráti sa mu otočili chrbtom, keď sa po dvoch rokoch vrátil, nikto s ním nechcel komunikovať, mal povest' znásilňovača a nikoho nepresvedčil, že to bolo inak. Po prepustení z väzby ho nikto nechcel zamestnať, musel zatajovať trestné stíhanie. Jeho ľudská dôstojnosť bola neľudsky ponížená aj počas celých dvoch rokov výkonu väzby. Vzhľadom na povest' akú majú vo väzení znásilňovači, spoluväzni ho týrali fyzicky aj psychicky, viackrát bol preložený na inú celu, aby sa vyhol útokom spoluväzňov. Zo strany justičnej stráže bol takisto šikanovaný. Stratil dva roky života. Je pravdou, že v čase vzatia do väzby nemal trvalý zdroj príjmov, no finančné prostriedky na živobytie si musel obstarávať. Aj keď to bolo nepravidelnou brigádnickou činnosťou, vždy sa mu podarilo 5.000,- Sk až 6.000,- Sk zarobiť. Vzátím do väzby prišiel aj o tento zdroj príjmu a zárobkové možnosti. Vylúčil aj možnosť, že aj keby nebol vzatý do väzby, by sa mohol riadne zamestnať aspoň za minimálnu mzdu. Príčinná súvislosť medzi nezákonným vzatím do väzby a nemožnosťou dosiahnuť akýkoľvek príjem tu teda jednoznačne existuje. Odvolateľ tiež namietal, že súd v rozhodnutí zaviazal žalovanú k zaplateniu úroku z omeškania, pričom neuviedol o aký úrok sa jedná, teda či denný, mesačný, ročný a rozhodnutie je preto nevykonateľné.

15. Proti rozsudku podala odvolanie aj žalovaná a to v rozsahu prvého vyhovujúceho výroku a štvrtého závislého výroku o náhrade trov konania, pričom ako odvolacie dôvody uplatnila dôvody, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) a b) CSP.

16. K ods. 25. napadnutého rozsudku pojednávajúcemu o nemajetkovej ujme poukázala na znenie ust. § 8 ods. 5 a 6 cit. zák., z ktorého zdôraznila, že ak sú inak splnené podmienky zodpovednosti

štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o väzbe, neprináleží nárok na náhradu škody osobe, ktorá si nariadenie väzby zapríčinila sama svojím konaním. Na zavinenie väzby nie je ustanovená konkrétne forma zavinenia, z čoho možno usúdiť, že postačuje aj nevedomá nebanlivosť. Podľa zák. č. 253/1998 Z.z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a Registrii obyvateľov Slovenskej republiky sú občania povinní hlásiť svoj trvalý a prechodný pobyt. Citovaný zákon neuvádza ani demonštratívny ani taxatívny výpočet konaní zo strany poškodených, ktoré by sa mohli považovať za zavinenie väzby. Preto možno dospieť k záveru, že akékoľvek konanie osôb domáhajúcich sa nároku na náhradu škody, ktoré spočíva v porušení právnej povinnosti a ktoré má za následok ich vzatie do väzby je potrebné považovať za zavinenie väzby. S odkazom na cit. ust. § 12 ods. 1 a 2 zák. č. 253/1998 Z.z. žalovaný vyslovil, že každý občan štátu je povinný zabezpečiť svoju zastihnuteľnosť a uskutočniť všetky potrebné opatrenia na to, aby bolo možné sa s ním skontaktovať, čo neplatí len vo vzťahu k orgánom činným v trestnom konaní, ale aj vo vzťahu k iným orgánom verejnej moci. Z uvedeného dôvodu nemôže štát niesť zodpovednosť za to, že nebolo možné zabezpečiť obvineného z trestného činu, dôsledkom čoho bolo po ňom vyhlásené pátranie z dôvodu, že si nespĺnil svoju všeobecne známu povinnosť a neohlásil miesto, na ktorom sa zdržiava a na ktorom je zastihnuteľný. Žalovaná je toho názoru, že predošlým spôsobom života žalobcu (bol viackrát súdne trestaný), stavom, ktorý vyvolal (nebolo možné mu doručiť zásielky, predviesť ho, muselo byť po ňom vyhlásené pátranie), spolu s nevyhnutnosťou zabezpečiť účasť žalobcu na úkonoch trestného konania, sa objektívne naplnila dikcia ust. § 8 ods. 6 zák. č. 514/2003 Z.z. a teda, že žalobca si väzbu zaviniť sám. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/643/2014. Žalovaný zastal názor, že žalobca si väzbu zaviniť sám, dôsledkom čoho došlo k negatívnemu naplneniu § 8 ods. 6 písm. a) citovaného zákona a tým k vylúčeniu úspešného uplatnenia nároku z titulu rozhodnutia o väzbe. Súd prvej inštancie preto vec nesprávne právne posúdil, keď rozhodol, že žalobca si sám vzatie do väzby nezaviniť, čím je naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

17. V ďalšom žalovaná poukázala na to, že v priebehu konania nebola preukázaná skutočnosť ako to tvrdí súd prvej inštancie, že žalobca nevedel o tom, že sa voči nemu vedie trestné stíhanie pre trestný čin znásilnenia a trestný čin sexuálnej násillia, ako aj pre trestný čin podvodu. Súd vychádzal len z výpovede žalobcu na pojednávaní, čo nie je dostatočným dôkazom, najmä vzhľadom na osobu žalobcu, ktorý bol v minulosti štyrikrát trestne stíhaný. Navyše žalobca sám uviedol, že svokrovci, u ktorých má nahlásený trvalý pobyt, mali na neho kontakt a ak mu prišli nejaké súdne zásielky, tak mu ich telefonicky oznamovali. Orgány činné v trestnom konaní sa nepochybne museli pokúšať spojiť so žalobcom práve v mieste jeho trvalého pobytu a jeho svokrovci mu museli dať vedieť, že sa voči nemu vedie trestné stíhanie alebo aspoň, že sa s ním snažia skontaktovať orgány činné v trestnom konaní. Navyše v uznesení sp. zn. Tp/197/06 zo dňa 2.11.2006, ktorým súd vzal žalobcu do väzby je uvedené, že „o jeho pobyte nie sú žiadne informácie, ani jeho rodinní príslušníci nepoznali miesto jeho pobytu...“. Súd sa v konaní nezaoberal rozporom medzi výpoveďou žalobcu a odôvodnením tohto uznesenia. Na základe uvedeného je zrejmé, že existuje zjavný rozpor nielen medzi tvrdeniami žalobcu týkajúcimi sa vedomostí o vedení trestného stíhania voči jeho osobe, ale aj medzi jeho tvrdeniami a dôkazmi vyplývajúcimi z trestného spisu. Tým súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, čím je naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f). Uvedený rozpor skôr nasvedčuje tomu, že žalobca vedel o vedení trestného stíhania proti jeho osobe a zámerne sa vyhýbal orgánom činným v trestnom konaní.

18. Ďalej žalovaa rozporovala závery súdu prvej inštancie v bode 26. napadnutého rozsudku. Uviedla, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnym názorom Krajského súdu v Trenčíne v rozsudku sp. zn. 19Co/112/2012, v ktorom konštatoval, že zavinenie obvineného o vzatí do väzby nemožno stotožňovať so zavinením začatia trestného stíhania alebo vznesenia obvinenia, pretože skutočnosti odôvodňujúce vzatie obvineného do väzby sú skutkovo odlišné od tých, pre ktoré možno začať trestné stíhanie alebo vzniesť obvinenie. Zavinenie poškodeného na vzatí do väzby treba skúmať z hľadiska dôvodov, pre ktoré bol do väzby vzatý a to vo vzťahu ku konkrétnym okolnostiam, ktoré súd rozhodujúci o väzbe zvažoval a ktorými odôvodnil vzatie obvineného do väzby. Pri vzatí obvineného do väzby musia byť splnené materiálne a formálne podmienky väzby. Skutkové okolnosti vzatia do väzby môže súd hodnotiť len v intenciách toho štádia trestného konania, v ktorom sa práve nachádza. Získaný dôkaz - CD nosič, ako ani znalecký posudok, ktorý potvrdil autentickosť záznamu v čase rozhodovania o väzbe, ako ani v čase trvania väzby nevyvracal dôvodné podozrenie, že obvinený žalobca skutok spáchal. Súd prvej inštancie podľa žalovaného nechal do úvahy, že súd v trestnom konaní dvakrát neprávoplatne odsúdil páchatela pre trestný čin znásilnenia a pre trestný čin sexuálnej násillia, hoci disponoval CD nosičom ako aj znaleckým posudkom. Dokonca znalkyňa PhDr. Elena Fuseková v písomnom znaleckom

posudku uviedla, že poškodená sa v čase skutku správala najskôr aktívne obranným spôsobom, avšak neúspešne, preto pudom sebazáchovy volila alternatívnu pasívnej formy obrany, pričom správne vyhodnotila, že je v patovej situácii a preto sa rozhodla pre nedobrovoľnú spoluprácu. Z uvedeného žalovaný vyvodil, že získaný dôkaz v podobe CD nosiča nebol natoľko jednoznačný, aby bolo možné na jeho základe hneď v predsúdnom konaní vyhodnotiť nevinu žalobcu a z tohto dôvodu prepustiť žalobcu z väzby. Navyše dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku trval počas celej doby väzby, keďže existovala dôvodná obava, že obvinený by mohol ujsť, alebo sa skrývať, aby sa vyhol trestnému stíhaniu. Žalovaná v tejto časti uzavrela, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec, keď mal za to, že väzba nebola dôvodná vzhľadom na jej dĺžku. Je preto naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

19. Žalovaná tiež argumentovala proti bodom 27. a 28. preskúmaného rozsudku s tým, že súd nijakým spôsobom nezdôvodnil, prečo považuje vznik nemajetkovej ujmy za preukázaný. Súd bez akéhokoľvek odôvodnenia dospel k záveru, že žalobcovi by patril nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v maximálnej zákonnej výške, nebyť jeho spôsobu života. Z dôvodu absencie akéhokoľvek odôvodnenia priznania náhrady nemajetkovej ujmy sa možno len domnievať, že súd bol buď toho názoru, že pri naplnení § 8 ods. 5 a súčasnom vylúčení § 8 ods. 6 písm. a) citovaného zákona vzniká automaticky poškodeným osobám peňažný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za väzbu, a to v maximálnej možnej výške, prípadne mal okresný súd z výpovede žalobcu za preukázané (nakoľko iný dôkaz o tomto nebol), že mu vznikla nemajetková ujma, ktorú je potrebné kompenzovať v maximálnej zákonnej výške. Ust. § 17 ods. 2 cit. zák. pritom zakotvuje tri spôsoby kompenzácie nemajetkovej ujmy. Prvým je konštatovanie porušenia práva, druhým peňažná náhrada nemajetkovej ujmy a tretím uspokojenie nemajetkovej ujmy inak, pričom zákonodarca prioritizuje poskytovanie kompenzácie formou konštatovania porušenia práva, prípadne uspokojenie nemajetkovej ujmy nepeňažným spôsobom pred poskytnutím peňažnej satisfakcie. Podľa žalovaného súd nesprávne právne posúdil vec, keď priznal žalobcovi peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy. Pokiaľ bol súd názoru, že žalobca si väzbu nezavinil sám, s čím žalovaná nesúhlasí, nemal mu priznať peňažnú náhradu, ale mal rozhodnúť, že konštatovanie porušenia práva je pre neho dostatočným zadosťučinením. Podľa názoru žalovanej pokiaľ sa v konaní preukáže, že bolo porušené právo žalobcu, pričom takéto porušenie nepredstavuje pre žalobcu žiaden subjektívny zásah, ide o ujmu takej intenzity, ktorú stačí kompenzovať konštatovaním porušenia práva. Na tomto mieste opätovne zdôraznila, že žalobca bol v minulosti štyrikrát trestne stíhaný, z toho trikrát odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody. To, že mu mala vzniknúť nemajetková ujma dôsledkom jeho vzatia do väzby, vyplynulo čisto len z jeho výpovede, ktorej hodnovernosť bola v odvolaní žalovanou spochybnená. Navyše sám žalobca spájal vznik nemajetkovej ujmy so začatím trestného stíhania a nie so samotnou väzbou. V tejto súvislosti odkázala na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Co/129/2014, z ktorého zdôraznila, že súd môže priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch len za predpokladu takej intenzity následkov, že konštatovanie porušenia práva nie je postačujúce pre odstránenie následkov, ktoré u navrhovateľa nastali, pretože došlo k značnému zníženiu jeho dôstojnosti a spoločenskej vážnosti. Pre priznanie peňažnej náhrady za nemajetkovú ujmu je nevyhnutné preukázať aj subjektívny zásah, teda že porušenie práva predstavovalo pre poškodeného subjektívnu ujmu, ktorú skutočne aj pociťoval, čo je kľúčové pri určovaní aká forma satisfakcie sa má poškodenému priznať. Súd musí zohľadňovať aj zásady morálky a etiky a v danom prípade teda, že žalobca je recidivista štyrikrát súdne trestaný, z toho trikrát odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody. Tieto skutočnosti sú z morálneho hľadiska natoľko závažné, že by súd okrem iného aj pre ich existenciu nemal žalobcovi priznať peňažnú satisfakciu. Následne opätovne zdôraznil, že v konaní nebola preukázaná existencia subjektívnej nemajetkovej ujmy, ktorú by bolo potrebné peňažne kompenzovať, nakoľko tú žalobca preukazoval len svojou výpoveďou. Súd pritom nemôže vychádzať iba z výpovede žalobcu, nakoľko ten má logický záujem na výsledku sporu a preto je takýto dôkaz nehodnoverný. Na základe toho bol preto žalovaný názoru, že bol naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) aj písm. h) CSP.

20. Žalovaná sa v podanom odvolaní osobitne vyjadrovala k priznaným úrokom z omeškania, pričom poukázala na to, že na pojednávaní prvoinštančného súdu namietala nesprávne uplatňovaný úrok a odkazovala na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/15/1997 a 6Cdo/185/2011. S existenciou týchto rozsudkov sa odvolací súd (zrejme prvoinštančný) žiadnym spôsobom nevysporiadal a to napriek tomu, že sa týkali úrokov z omeškania pri náhrade nemajetkovej ujmy. Pri náhrade nemajetkovej ujmy, bez ohľadu na to či sa priznáva v rámci ochrany osobnosti alebo v rámci náhrady škody, sa pri preukázaní celkového nároku vychádza z voľnej úvahy súdu. Žiadna časová verzia zák. č. 514/2003 Z.z. pritom neurčovala konkrétny postup pre určenie samotného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a výpočet

jej výšky. Od 1.1.2009 zákon síce uvádza, že sa prihliada najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení, avšak ide o exemplifikatívny výpočet a zároveň pomerne neurčité atribúty. Konkrétne určenie výšky náhrady a dokonca aj jej celkové priznanie spočíva v konečnom dôsledku len na súde a jeho voľnej úvahe. Pokiaľ súd rozhodnutím neurčí, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením a že žalobca má nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v konkrétnej výške, nemožno hovoriť o vzniku pohľadávky, z ktorej by bolo možné požadovať úroky z omeškania. Najvyšší súd v rozhodnutí 6Cdo/185/2011, ktoré sa týkalo náhrady škody podľa zák. č. 58/1969 Zb., odkázal na staršie rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Co/15/1997 uverejnené v Zbierke stanovísk NS pod poradovým číslom 45/2000, podľa ktorého povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania, pričom dovolací súd nezistil žiaden dôležitý dôvod, pre ktorý by sa mal od takto publikovaného záveru odchýliť. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR podľa ktorého obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované. Podľa rozhodnutia ÚS SR sp. zn. III.ÚS 192/2006 ak súd rieši právnu otázku (tú istú alebo analogickú), ktorá už bola právoplatne vyriešená, podstatne odlišným spôsobom bez toho, aby sa argumentačne vyrovnal so skoršími súdnymi rozhodnutiami, nekoná v súlade s princípmi právnej istoty v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy SR a môže tým porušiť aj právo účastníka súdneho konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy. Nakoľko v danom prípade sa súd prvej inštancie nevysporiadal s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, žalovaný je toho názoru, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, čím bol naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 b) CSP a zároveň súd otázku možnosti priznania úroku z omeškania nesprávne právne posúdil, čím je naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

21. S ohľadom na uvedené odvolacie dôvody žalovaná žiadala, aby odvolací súd zrušil rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie, resp. aby rozsudok zmenil a vyslovil, že žaloba sa zamieťa a žalovaná má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

22. K doručenému odvolaniu žalovaného predložil žalobca prostredníctvom svojho advokáta písomné vyjadrenie, v ktorom poukázal na znenie ust. § 3 ods. 1, 2, § 5 ods. 1, 2, § 6 ods. 1, 2, § 8 ods. 5, 6, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, 4 zák. č. 514/2003 Z.z., ako i § 6 zák. č. 215/2006 Z.z. Uviedol, že žalobca už pri výsluchu dňa 2.11.2006, po ktorom sa rozhodovalo o väzbe, uvádzal, že skutok nahral na mobilný telefón, záznam uložil na CD nosič a presne označil, kde sa tento CD nosič nachádza. Dňa 10.11.2006 bolo CD predložené advokátkou žalobcu Okresnému riaditeľstvu PZ Trnava, v tento deň nosič prevzal aj znalec, ktorý dňa 11.12.2006 vyhotovil znalecký posudok. Teda najneskoršie vyhotovením znaleckého posudku bolo preukázané, že trestné stíhanie voči žalobcovi je nezákonné a nie je tu ani dôvod na ďalšie trvanie väzby. Je teda celkom opodstatnený názor okresného súdu, že pri posudzovaní vecí nie je možné opomenúť ani faktor času, teda dĺžku trvania väzby v súvislosti s priebehom dokazovania v trestnom konaní. CD nosič ako dôkaz, na základe ktorého bol žalobca oslobodený, bol do spisu doložený 8 dní po jeho vzatí do väzby a znalecký posudok bol vyhotovený dňa 11.12.2006. Preto neobstojí záver, podľa ktorého by nemalo byť možné prihliadať na neskôr vykonané dôkazy vedúce k oslobodeniu spod obžaloby, pretože pod pojmom väzba je potrebné rozumieť nielen skutočnosti známe pri vzatí do väzby, ale aj po dobu jej trvania. V opačnom prípade by ust. § 76, § 79 Trestného poriadku o väzbe strácali význam. K ostatným okolnostiam a vyhlásenému rozsudku žalobca odkázal na vyjadrenia v ním podanom odvolaní.

23. Ďalšie podania v odvolacom konaní strany do spisu nedoložili.

24. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej CSP), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými subjektami - stranami, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), f), h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi oboch odvolaní (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex

offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v žalovaným napadnutej vyhovujúcej časti prvej výrokovej vety, s použitím ust. § 388 CSP zmeniť tak, že sa žaloba žalobcu aj v tomto rozsahu zamietne, a v žalobcom napadnutej zamietajúcej časti ako vo výroku vecne správny s použitím § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

25. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na odôvodnenie preskúmaného rozsudku a odvolaciu argumentáciu uplatnenú oboma stranami, bolo posúdiť, či súd prvej inštancie dospel k správny skutkový a právny záverom vedúcim k čiastočnému vyhoveniu žalobe v časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy a zároveň k zamietnutiu žaloby v časti náhrady škody v podobe ušlej mzdy, z titulu zodpovednosti štátu za škodu, ktorá mala byť žalobcovi spôsobená pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím - uznesením Okresného súdu Trnava č.k. Tp 197/06-54 zo dňa 2.11.2006, ktorým bol žalobca vzatý do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, pričom väzba trvala od 31.10.2006 do 15.8.2008.

26. V zmysle § 71 ods. 1 písm. a) Trestného zákona obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu, alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko, alebo ak mu hrozí vysoký trest.

27. Uznesením Okresného súdu Piešťany č.k. Tp 197/06-54 zo dňa 2.11.2011 sudcom pre prípravné konanie bol žalobca vzatý do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku s tým, že väzba sa započítala od 31.10.2006 od 21.00 hod. V odôvodnení súd skonštatoval, že obvinený je stíhaný pre trestný čin znásilnenia podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona a pre trestný čin sexuálneho násillia podľa § 241a ods. 1 Trestného zákona, ku ktorému malo dôjsť 3.10.2005, ako aj pre trestný čin podvodu podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1 Trestného zákona spolupáchatelstvom, ku ktorému malo dôjsť 19.7.2005. Podľa odôvodnenia uznesenia sudca vypočul obvineného, oboznámil sa s obsahom dosiaľ zadováženého spisového materiálu a dospel k záveru, že obvinený žalobca sa už viac ako 10 rokov nezdržiava v mieste svojho trvalého bydliska a o jeho pobyte nie sú žiadne informácie a ani jeho rodinní príslušníci nepoznali miesto jeho pobytu, obvinenému nebolo možné doručiť zásielky, ani ho predviesť, prípadne iným spôsobom zabezpečiť jeho účasť na vyšetrovacích úkonoch a pre jeho neprítomnosť muselo byť trestné stíhanie prerušené a po obvinenom bolo vyhlásené pátranie, preto je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, lebo v prípade jeho ponechania na slobode je dôvodná obava, že by mohol ujsť alebo sa skrývať, alebo sa tak vyhol trestnému stíhaniu. Keďže obvinený žalobca nevyužil možnosť podať sťažnosť proti predmetnému uzneseniu, uznesenie nadobudlo právoplatnosť v deň jeho vydania 2.11.2006.

28. Rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 1T/21/2007-607 zo dňa 2.6.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť 18.6.2011, bol žalobca oslobodený spod danej obžaloby pre trestný čin znásilnenia podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona a pre trestný čin sexuálneho násillia podľa § 241a ods. 1 Trestného zákona.

29. Podľa ust. § 3 ods. 1 písm. a), ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím. Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

30. Podľa ust. § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

31. Podľa § 8 ods. 5 písm. b), ods. 6 písm. a) zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31.12.2012, právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby, ak bol oslobodený spod obžaloby. Právo na náhradu škody nevznikne ak si osoba uloženie trestu, ochranného opatrenia alebo väzbu zavinila sama.

32. V zmysle § 3 Zákona o zodpovednosti za škodu, základným predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda a to pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom. Pre správnu interpretáciu tohto ustanovenia nestačí vychádzať iba z jeho jazykového znenia, teda z doslovného gramatického výkladu, ale je nevyhnuté uplatniť výklad systematický a teleologický. Z hľadiska teleologického výkladu vychádzajúceho zo zmyslu a účelu právneho predpisu, ktorým je v prípade uvedených noriem ochrana základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom v zmysle § 46 ods. 3 Ústavy SR, nemožno lipnúť na formálnom zrušení - zmene tvrdeného nezákonného rozhodnutia, ale splnenie tejto podmienky treba vykladať extenzívne. Za ústavne konformný treba preto považovať výklad, podľa ktorého v prípade posudzovania zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, má zastavenie trestného stíhania, ak k takémuto rozhodnutiu, došlo pretože sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, rovnaké následky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania, ako logicky i oslobodenie spod obžaloby, pretože nebolo preukázané, že sa stal skutok a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení trestného stíhania, resp. o oslobodení spod obžaloby sa trestné konanie končí, čo znamená, že zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, čo zároveň znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Štát sa nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takejto situácii nie je rozhodné ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa napokon ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo (porovnaj mutatis mutandis rozsudok NS SR sp. zn. 4MCdo 15/2009, obdobne 3Cdo 194/2010 i 1Cdo 64/2008 a ďalšie).

33. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona o zodpovednosti za škodu (č. 514/2003 Z.z.) a rovnako aj podľa predtým platného zákona č. 58/1969 Zb. Doterajšia súdna judikatúra konštantne dôvodila, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu proti občanovi, bola odčinená a dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania, alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody sa potom posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti začatia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. S poukazom na uvedenú konštantnú judikatúru odvolací súd uzatvára, že právoplatné rozhodnutie súdu o oslobodení žalobcu spod obžaloby má rovnaké dôsledky, ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, v dôsledku čoho boli splnené zákonné podmienky pre vznik nároku žalobcu na náhradu predmetnej škody.

34. Odvolací súd poukazuje aj na judikát R 35/1991, v zmysle ktorého, ten proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol oslobodený spod obžaloby má zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Toto právo nemá iba ten, kto si obvinenie zavinil sám a ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, alebo proti komu bolo trestné stíhanie zastavené len preto, že nie je za spáchaný trestný čin zodpovedný, alebo že mu bola udelená milosť, alebo že trestný čin bol amnestovaný.

35. Predpoklady vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe sú v zákone o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vymedzené tak pozitívne (§ 8 ods. 5), ako aj negatívne (§ 8 ods. 6). Nevyhnutným predpokladom na vznik nároku na náhradu škody je teda naplnenie niektorej z hypotéz predpokladaných v ustanovení § 8 ods. 5 zákona o zodpovednosti za škodu, t.j., že voči osobe, ktorá bola vzatá do

väzby, bolo trestné stíhanie zastavené, bola spod obžaloby oslobodená alebo vec bola postúpená inému orgánu. Ide však len o prvý predpoklad vzniku tohto nároku, pretože vychádzajúc z logického a systematického výkladu zákona o zodpovednosti za škodu, je kumulatívnou podmienkou súčasné nenaplnenie žiadneho z negatívnych predpokladov, za ktorých nárok na náhradu škody nevznikne podľa § 8 ods. 6 (in concreto zavinenie väzby). Inak povedané, v prípade naplnenia niektorého z negatívnych predpokladov uvedených v § 8 ods. 6 zákona o zodpovednosti za škodu (zavinenie väzby, zastavenie trestného stíhania z dôvodu, že trest, ku ktorému môže stíhanie viesť, je celkom bez významu popri treste, ktorý pre iný čin bol obvinenému už uložený, alebo oslobodenie spod obžaloby, pretože osoba nie je trestne zodpovedná), nárok na náhradu škody nevznikne ani v prípade danosti niektorého z pozitívnych predpokladov vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe ustanovených v § 8 ods. 5 zákona o zodpovednosti za škodu (uznesenie ÚS SR, I. ÚS 444/2012 zo dňa 3.10.2012).

36. Z uvedeného je potom nesporné, že prvý predpoklad vzniku nároku žalobcu na náhradu škody, konkrétne oslobodenie spod obžaloby, v danom prípade daný je. Súd sa ale musí ďalej zaoberať i tým, či nenastala niektorá zo zákona predpokladaná negatívna skutočnosť, ktorá by zabránila vzniku nároku, tu potom možné zavinenie si väzby. Čo je potrebné považovať za zavinenie väzby samotnou osobou, ktorá žiada o náhradu škody, zákon o zodpovednosti za škodu bližšie neustanovuje, preto je interpretácia a aplikácia tohto zákonného ustanovenia zverená všeobecným súdom, ktoré o nárokoch na náhradu škody spôsobenej väzbou rozhodujú. Súdny pri rozhodovaní vychádzajú vždy z konkrétnych okolností každého prípadu zistených z riadne vykonaného dokazovania, vychádzajúc z ktorého im prislúcha urobiť právny záver o zavinení resp. nezavinení väzby osobou žiadajúcou náhradu škody.

37. V otázke skúmania danosti príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a škodou odvolací súd uvádza, že atribútom príčinnej súvislosti je priamosť pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) sa v právnej teórii definuje ako priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorej jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi porušením povinnosti a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva, zodpovednosť nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite.

38. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba preto škodu „izolovať“ od všeobecných súvislostí a skúmať len to, ktorá príčina ju vyvolala, pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku (porovnaj R 21/1992). Pre záver o existencii príčinnej súvislosti nestačí pravdepodobnosť, príčinná súvislosť musí byť vždy s istotou preukázaná (bezpečne zistená), pričom dôkazné bremeno zaťažuje poškodeného.

39. V zmysle čl. 8 základných princípov CSP strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

40. Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

41. Podľa § 149 CSP, prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

42. Podľa § 150 ods. 1 CSP, strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

43. Podľa § 185 ods. 1 a 2 CSP, súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná (ods. 1). Súd môže aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou; iné dôkazy bez návrhu nevykoná, ak tento zákon neustanovuje inak (ods. 2).

44. Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

45. Citované ustanovenia zakotvujú dôkaznú povinnosť strán v sporovom konaní, teda povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na sporových stranách. Strana, ktorá neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení účastníka. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je preukázané v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre účastníka nepriaznivé rozhodnutie.

46. Hodnotenie dôkazov v zmysle § 191 ods. 1 CSP je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

47. Pokiaľ ide o náhradu ušlej mzdy, resp. ušlého príjmu žalobcu za čas kedy bol vo väzbe, odvolací súd sa plne stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, že v konaní nebolo preukázané vznik ušlého zisku na strane žalobcu v podobe nezmnoženia jeho majetkových hodnôt v čase trvania väzby. Ušlým ziskom sa rozumie ujma vyjadriteľná v peniazoch, ktorá spočíva v tom, že v dôsledku škodnej udalosti nedošlo k zväčšeniu majetkových hodnôt poškodeného, ktoré by bolo možné, v prípade, že by nedošlo ku škodnej udalosti, odôvodnene očakávať vzhľadom na pravidelný beh vecí (R 55/1971). NS SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 4Cdo 319/2008 ustálil, že ušlý zisk je ujmom spočívajúcou v tom, že u poškodeného nedošlo k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to s ohľadom na pravidelný beh vecí dalo očakávať. Ušlý zisk sa neprejavuje zmenšením majetku poškodeného (úbytkom aktív), ale stratou očakávaného prínosu. Nestačí pritom iba pravdepodobnosť rozmnoženia majetku, lebo musí byť naisto postavené, že pri pravidelnom behu vecí (nebyť protiprávneho konania škodcu alebo škodnej udalosti) mohol poškodený dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému došlo práve v dôsledku škodnej udalosti. Medzi škodovou udalosťou, v danom prípade uznesením súdu o vzatí žalobcu do väzby a jeho ušlým ziskom v podobe nemožnosti získania príjmu počas výkonu väzby, musí byť príčinná súvislosť, teda, že spôsobená ujma je zapríčinená vydaním rozhodnutia o väzbe a bez jeho vydania by k vzniku majetkovej ujmy žalobcu nedošlo. Vzťah príčiny a následku musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, pričom nestačí, ak je iba sprostredkovaný. V danom prípade pritom uvedené podmienky pre vznik ušlého zisku na strane žalobcu splnené neboli. Keďže, ako to správne skonštatoval súd prvej inštancie, žalobca bol 10 až 11 rokov pred vzatím do väzby nezamestnaný, bez pravidelného príjmu, iba podľa vlastného tvrdenia sa živil brigádami, dosahoval príjem 5.000,- až 6.000,- Sk mesačne, ktoré tvrdenia ale ani žiadnym dôkazom nepreukázal. Za daných okolností súd prvej inštancie správne uzavrel, že príčinná súvislosť medzi vzatím žalobcu do väzby a ujmom, ktorá mu mala vzniknúť nedosahovaním príjmu za čas väzby neexistuje, nebol preto splnený základný predpoklad pre priznanie mu náhrady v podobe ušlej mzdy - príjmu. Bolo preto dôvodným jeho žalobu v tejto časti, ako to správne urobil súd prvej inštancie v rámci druhej výrokovej vety, zamietnuť.

48. Okrem náhrady ušlej mzdy si žalobca podanou žalobou uplatňoval i náhradu nemajetkovej ujmy 13.443,50 Eur s príslušenstvom s tým, že jeho neodôvodneným vzatím do väzby mu bola spôsobená nemajetková ujma na jeho rodinných a sociálnych vzťahoch tak, ako to uviedol vo svojej výpovedi pred súdom prvej inštancie popísanej vyššie. Z obsahu spisu pritom vyplýva, že žalobca na preukázanie svojho tvrdenia o vzniku mu nemajetkovej ujmy nenavrhoval vykonať žiaden dôkaz, a to ani v podanej žalobe, ani neskôr v priebehu súdneho konania, a ani na pojednávaní súdu prvej inštancie, ktorého sa zúčastnil dňa 6.4.2017. Naopak zo zápisnice z tohto pojednávania vyplýva, že „návrhov na doplnenie dokazovania nebolo“. Ako na to správne poukazuje žalovaná v podanom odvolaní, súd prvej inštancie v odôvodnení preskúmaného rozsudku neuvádza na základe čoho mal dospieť k záveru, že na

strane žalobcu vznikla v dôsledku väzby nemajetková ujma, v ktorých oblastiach jeho života a ani akej intenzity. Súd iba bez ďalšieho konštatuje, že žaloba bola v tejto časti podaná opodstatnene, avšak nijakým spôsobom neodôvodnil, prečo a čím považuje vznik nemajetkovej ujmy za preukázaný. V dôsledku absencie bližšieho zdôvodnenia v tomto smere je zrejmé, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho názoru, že pri naplnení zákonných podmienok ust. § 8 ods. 5 zák. č. 514/2003 Z.z., pri súčasnom vylúčení podmienok podľa § 8 ods. 6 písm. a) citovaného zákona (zavinenia žalobcu na väzbe), vzniká poškodenému automaticky peňažný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za väzbu. K inému záveru, vzhľadom na obsah odôvodnenia preskúmaného rozsudku, nie je možné dospieť. Súd prvej inštancie v dôsledku toho potom vec nesprávne právne posúdil. Na preukázanie vzniku nemajetkovej ujmy na strane žalobcu bolo totiž nevyhnutné zo strany žalobcu navrhnúť a v rozsahu opodstatneného návrhu aj súdom vykonať dokazovanie na preukázanie tvrdení žalobcu o vzniku nemajetkovej ujmy, jej rozsahu a intenzite. Žalobca, ktorý nesporne v tomto smere niesol dôkazné bremeno, si ale túto svoju dôkaznú povinnosť nesplnil a na svoje tvrdenia vo vzťahu k nemajetkovej ujme nenavrhol žiaden dôkaz. Aj dôkaz výpoveďou žalobcu ohľadne skutočností súvisiacich s nemajetkovou ujmou súd prvej inštancie vykonal bez návrhu. Výpoveď žalobcu ako dôkaz sama osebe ale na preukázanie jeho nemajetkovej ujmy rozhodne nepostačuje. Vzhľadom na uvedené bolo potom nutné uzavrieť, že žalobca neunesol svoje dôkazné bremeno pokiaľ išlo o ním tvrdený vznik nemajetkovej ujmy v dôsledku rozhodnutia súdu o väzbe. Vzhľadom na to mala byť jeho žaloba i v tejto časti zamietnutá.

49. Ďalšie odvolacie argumenty strán odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. Keďže vyššie uvedené závery odvolacieho súdu, v spojení so závermi súdu prvej inštancie v časti ušlej mzdy, viedli napokon k zamietnutiu žaloby žalobcu v celom rozsahu, s poukazom na základný princíp občianskeho súdneho konania obsiahnutý v čl. 17 zakotvujúci rýchlosť a hospodárnosť konania, odvolací súd považoval za nadbytočné, neekonomické a procesne neekonomické riešiť aj ďalšie stranami nastolené otázky zväčša predbežného charakteru, najmä otázku či žalobca si väzbu zavinil sám, keď aj pri kladnom aj zápornom zodpovedaní tejto otázky by, s poukazom na hore uvedené závery odvolacieho súdu, vo veci muselo byť rozhodnuté rovnakým spôsobom a žaloba by musela byť zamietnutá. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany konania, ktorú nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu strán zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, no už nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

50. S poukazom na vyššie uvedené potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v žalovaným napadnutej vyhovujúcej časti prvej výrokovvej vety, s použitím ust. § 388 CSP zmenil tak, že žalobu žalobcu aj v tomto rozsahu zamietol a v žalobcom napadnutej zamietajúcej časti ako vo výroku vecne správny s použitím § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

51. Keďže došlo k zmene napadnutého rozhodnutia (aj čiastočnej) v zmysle § 396 ods. 2 CSP, bolo potrebným, aby odvolací súd rozhodol o celkovej náhrade trov konania (i na súde prvej inštancie).

52. V zmysle § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

53. V zmysle § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

54. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

55. V zmysle § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej

inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

56. V predmetnom konaní bol napokon plne úspešná žalovaná a preto podľa citovaných ustanovení žalovanej vzniklo právo na plnú náhradu trov konania voči neúspešnému žalobcovi. Odvolací súd preto žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania (prvoinštančného i odvolacieho) voči neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu 100%, pričom o výške náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

57. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).